

DECIZIE

13 august 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Novac

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere
Limitată „Șel și C” împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la
contestarea actului administrativ

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2014 prin care a fost
restituită cererea de apel depusă de Consiliul municipal Chișinău împotriva
hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 06 decembrie 2013, ca fiind
tardivă

constată:

La 16 septembrie 2013, SRL „Șel și C” a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actului
administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că în baza Deciziei Consiliului municipal
Chișinău nr. 11/18-16 din 12 noiembrie 2009 și contractul de arendă funciară
nr. 5201/2009 din 28 decembrie 2009 întreprinderea SRL „Șel și C” a arendat
spațiile din str. Mitropolit G. Bănulescu - Bodoni, 20/1, mun. Chișinău.

La 27 iunie 2013 Consiliul municipal Chișinău a emis Decizia nr. 6/2 din
27 iunie 2013 prin care a dispus modificarea taxelor locale, astfel pentru
întreprinderea SRL „Șel și C” a fost stabilită achitarea unei taxe de 720 lei m. p..

Susține că respectiva decizie, fără a fi adusă la cunoștința SRL „Șel și C”, a
fost publicată la 05 iulie 2013 pe pagina oficială de internet a Primăriei
mun. Chișinău.

Declară că în pofida faptului că decizia dată viza în mod direct interesele
SRL „Șel și C”, Consiliul municipal Chișinău nu a anunțat nici într-un mod
întreprinderea despre existența unui astfel de proiect de modificare a taxelor, deși
prevederile art. 8 din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a
activității de întreprinzător expres indică că autoritățile administrației publice
locale sunt obligate să informeze asupra proiectelor de acte normative și să asigure
transparența în activitatea lor decizională prin implicarea sectorului privat a

societății civile și a persoanelor fizice în elaborarea de acte normative și în procesul luării deciziilor.

Afirmă că și după adoptarea deciziei menționate, Consiliul municipal Chișinău nu a întreprins careva acțiuni de a anunța antreprenorul despre careva modificări la capitolul achitării taxelor locale, fapt ce în opinia reclamantului prejudiciază interesele contribuabilului și lezează dreptul la apărare.

În temeiul acestor circumstanțe, SRL „Șel și C” la 05 august 2013 a depus la Cancelaria de Stat, Oficiul Teritorial Chișinău cerere-preavizare privind efectuarea controlului de legalitate a deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 6/2 din 27 iunie 2013, iar ca rezultat SRL „Șel și C” a primit un comunicat prin care a fost expus faptul că acțiunile autorităților administrației publice locale sunt legale și că acestea au drept independent să stabilească mărimea cotei taxei locale.

Reclamantul este de opinia că Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/2 din 27 iunie 2013 este ilegală și pasibilă a fi anulată, deoarece acțiunile organului emitent se încadrează ca fiind acțiuni ce se înscriu în prevederile art. 12 din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 care prevede că sunt interzise orice acțiuni sau inacțiuni ale autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale care restrâng, împiedică sau denaturează concurența.

Invocă că prin decizia contestată, pentru SRL „Șel și C” s-a stabilit achitarea unei taxe disproporționat de mari, Astfel, dacă pentru ceilalți agenți economici indicați în listă s-a stabilit un quantum de achitare de 12, 15, 30, 60, 72 lei pentru metru pătrat, atunci pentru SRL „Șel și C” s-a stabilit achitarea unei taxe de 720 lei pentru metru pătrat, fapt ce se califică ca o abatere de la principiul egalității și proporționalității și este în contradicție cu prevederile art. 3 din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012.

Menționează că, deși în răspunsul primit de la Cancelaria de Stat, Oficiul Teritorial Chișinău a indicat că autoritățile administrației publice locale sunt în drept să stabilească independent cota taxei locale, în funcție de caracteristicile obiectelor impunerii, acest răspuns nu a fost motivat nici într-un mod, în special ce ține de temeiul de diferențiere, motivul și normele legale respective.

Consideră că în cazul în care se opta spre stabilirea unor prețuri loiale, Consiliul municipal Chișinău urma să realizeze un studiu de evaluare a prețurilor de arendă, acest lucru însă nu a fost realizat, iar evaluările efectuate individual și concluziile evaluatorilor pe care reclamantul le v-a prezenta, se v-a observa că taxa locală stabilită este excesiv de mare.

Remarcă că în contextul emiterii Deciziei nr. 6/2 din 27 iunie 2013 Consiliul municipal Chișinău a încălcat prevederile art. 297 Cod fiscal, care indică că taxele locale se aplică, se modifică ori se anulează de către autoritatea administrației publice locale concomitent cu adoptarea sau modificarea bugetului unității administrativ-teritoriale, iar în cazul SRL „Șel și C”, consideră că taxele locale au fost modificate separat de acțiunile de modificarea bugetului unității administrativ-teritoriale.

În același context, precizează că, reieșind din prevederile art. 297 alin. (4) Cod fiscal, autoritatea executivă a administrației publice locale monitorizează deciziile consiliului local privind aplicarea taxelor locale pe teritoriul administrat, le prezintă Serviciul Fiscal de Stat în termen de 10 zile din data adoptării acestora și le aduce la cunoștință contribuabililor.

Astfel, indică că mai mult de 2 luni, SRL „Șel și C” nu a primit nici un aviz de informare cu privire la modificarea taxelor locale, fapt ce nu se încadrează nici în normele codului fiscal nici în principiile administrării democratice promovate de legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

Consideră că în temeiul circumstanțelor sus indicate precum și în baza răspunsului Cancelariei de Stat, rezultă că prin acțiunile sale Consiliul municipal Chișinău prejudiciază drepturile SRL „Șel și C”, iar acțiunile pârâtului pot fi calificate ca abuzuri, în temeiul prevederilor art. 69 a Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

Solicită anularea ca fiind neîntemeiată și ilegală a Deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 6/2 din 27 iunie 2013.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 06 decembrie 2013 a fost anulată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/2 din 27 iunie 2013 „Cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a cotelor taxei de piață pentru piețele auto, de flori și „second hand”” și p. 12 al Anexei la Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/2 din 27 iunie 2013 privind „Cotele taxei de piață pentru piețele auto, de flori și „Second hand”” în partea ce ține de Piața SRL „Șel și C” din str. Mitropolit G. Bănulescu – Bodoni, 20/1, mun. Chișinău.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2014 nu a fost dat curs cererii de apel declarate de Consiliul municipal Chișinău împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 06 decembrie 2013. Apelantului i-a fost acordat termen de până la 03 aprilie 2014, ora 10.00, pentru prezentarea apelului motivat, fiindu-i explicat că în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, cererea de apel va fi considerată ca fiind depusă la data prezentării inițiale, iar în caz contrar cererea de apel va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2014 a fost restituită cererea de apel depusă de Consiliul municipal Chișinău împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 06 decembrie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Șel și C” către Consiliul municipal Chișinău cu privire la anularea actului administrativ .

La 23 iunie 2014, Consiliul municipal Chișinău a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2014, solicitând repunerea în termen de declarare a cererii de apel, admiterea cererii de recurs și casarea încheierii instanței de apel.

În motivarea recursului, a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o neîntemeiată și ilegală, din care considerent optează pentru anularea acesteia și respingerea integrală a cerințelor înaintate de SRL „Șel și C”.

Apreciază ca fiind neîntemeiate argumentele instanței de apel precum că reprezentantul Primăriei municipiului Chișinău a luat cunoștință cu dispozitivul hotărârii instanței de fond la 06 decembrie 2014, deoarece în realitate reprezentantul Primăriei municipiului Chișinău a luat cunoștință cu dispozitivul hotărârii primei instanțe la 09 ianuarie 2014, fapt confirmat de semnătura reprezentantului Consiliului municipal Chișinău existentă la materialele cauzei.

Relatează că reprezentantul Consiliului municipal Chișinău, în baza dispozițiilor nr. 1/4-dc și nr. 2/2-dc, începând cu 02 ianuarie până la 10 ianuarie

2014 s-a aflat în concediu neplătit, astfel fiind în imposibilitate să depună cererea de apel până la 09 ianuarie 2014

Referitor la acțiunea SRL „Șel și C” cu privire la anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 6/2 din data de 27 iunie 2013, menționează că Consiliul municipal Chișinău în baza notei informative a Direcției generale economice, reforme și relații patrimoniale, în conformitate cu prevederile art. 288-298 Cod fiscal, „Taxele locale”, în temeiul art. 14 alin. (2) lit. a), art. 19 alin. (4) și art. 20 alin. (5) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 „Privind administrația publică locală”, a decis stabilirea și punerea în aplicare pe teritoriul municipiului Chișinău, din data aducerii la cunoștință publică prin publicarea, plasare sau afișare în locuri publice, cotele taxei de piață pentru piețele auto, de flori și „second hand”, conform anexei la decizia Consiliului municipiului Chișinău nr. 6/2 din 27 iunie 2013.

Consideră această decizie absolut legală și întemeiată, prin urmare nu există temei juridic pentru a fi abrogată, fapt care a fost susținut și de Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat prin răspunsul nr. 1306/OT-137 din 16 august 2013 unde s-a menționat că decizia nr. 6/2 din 27 iunie 2013, a fost adoptată cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.

Totodată, precizează că în conformitate cu art. 14 alin. (2) lit. a) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, art. 292 alin. (2) Cod fiscal, autoritățile administrației publice locale sunt în drept să stabilească de sine stătător mărimea cotei taxei locale, având ca scop majorarea veniturilor în bugetul unității administrativ-teritoriale.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei reiese că instanța de apel a expedit în adresa recurentului copia încheierii recurate la 02 iunie 2014, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire nr. 1227 (f. d. 73).

La materialele cauzei civile lipsesc și date confirmative care ar atesta momentul recepționării încheierii de către participanții la proces.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 23 iunie 2014, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin încheierea din 22 mai 2014, Curtea de Apel Chișinău a restituit apelantului Consiliului municipal Chișinău cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal de declarare a apelului.

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs reține concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Consiliul municipal Chișinău în afara termenului legal ca justificată.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 al. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Raportând normele de drept enunțate la caz, se constată că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău, prin care a fost admisă acțiunea înaintată de SRL „Șel și C” împotriva Consiliului municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ, a fost pronunțat la 06 decembrie 2013.

Prin urmare, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 07 decembrie 2013, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 06 ianuarie 2014, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului.

În conformitate cu art. 113 al. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Contrar normelor procedurale enunțate, în speță se constată că Consiliul municipal Chișinău a depus cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 06 decembrie 2013 numai la 10 ianuarie 2014, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, fără a fi solicitată repunerea în termen a acestuia, în ordinea stabilită la art. 116 CPC.

Argumentul recurentului precum că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că reprezentantul Primăriei municipiului Chișinău a luat cunoștință cu dispozitivul hotărârii primei instanțe la 09 ianuarie 2014 este lipsit de suport.

Or, după cum a fost menționat mai sus, termenul de 30 zile acordat pentru contestarea hotărârii, conform prevederilor art. 362 CPC, începe să curgă din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, iar alte excepții legislația nu prevede.

Pe cale de consecință se va reține și jurisprudența constantă a CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), care a reiterat că ține de obligația părților de a întreprinde măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la Justiție.

Astfel, reprezentantul Consiliului municipal Chișinău, care a depus cererea de apel astfel, fiind și cel interesat în soarta soluționării prezentului litigiu, urma, la intervale rezonabile de timp, să se intereseze de desfășurarea procesului și să conteste în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt însă ignorat de aceasta, ceea ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Ca urmare, nici afirmația reprezentantului recurente precum că în perioada 02 ianuarie 2014 – 10 ianuarie 2014 s-a aflat în concediu neplătit, fiind astfel în imposibilitate să depună cererea de apel până la 09 ianuarie 2014, nu poate fi reținută de către instanța de recurs ca temei justificativ de a considera că apelul a fost declarat în termen.

În această ordine de idei, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Șel și C” împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Svetlana Novac

Judecătorii

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu